

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 224/09-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. K. a E. K., obaja bytom K., zastúpených advokátkou JUDr. I. R., K., pre namietané porušenie ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 332/2008 z 18. marca 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. a E. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2009 faxom (8. júla 2009 poštou) doručená sťažnosť J. K. a E. K., obaja bytom K. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. I. R., K., pre namietané porušenie ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 332/2008 z 18. marca 2009.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

„Žiadosťou zo dňa 27. 6. 1994 sme U. požiadali o prevod predmetného bytu do nášho vlastníctva v zmysle Zákona č. 182/1993 Z. z. Táto žiadosť mu bola doručená dňa 30. 6. 1994.

U. s nami zmluvu o prevode vlastníctva predmetného bytu neuzavrel, napriek našim opakovaným žiadosťiam zo dňa 16. 7. 1994, 16. 8. 1994, 5. 12. 1994, 12. 9. 1997 a 4. 4. 2002.

Stanovisko U. je také, že vzhľadom na to, že predmetný byt je v rodinnom dome, nemá povinnosť tento byt previesť do nášho vlastníctva. Argumentuje pritom skutočnosťou, že od roku 1993 došlo k viacerým zmenám Zákona č. 182/1993 Z. z., pričom Zákomom č. 151/1995 Z. z. boli z bytov, na ktoré sa predmetný zákon vzťahuje, vylúčené byty v rodinných domoch.

Vzhľadom na to sme my, sťažovatelia podali návrh na začatie konania na určenie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode bytu do vlastníctva.

Okresný súd Košice I rozsudkom sp. zn. 10 C 69/2005 zo dňa 27. 8. 2008 žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku sme podali odvolanie.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 5 Co 332/2008-98 zo dňa 18. 3. 2009, ktorý bol doručený našej právnej zástupkyňi dňa 7. 5. 2009, súd potvrdil rozsudok súdu I. stupňa a nám nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej ich náhradu nepriznal...

Z doposiaľ uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov vyplýva podľa nášho názoru nepochybne, že rozhodnutím - rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 332/2008 zo dňa 18. 3. 2009 bolo porušené naše právo vlastníť majetok a právo na ochranu nášho vlastníckeho práva zakotvené v článku 20 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 1, 2 Ústavy SR...

Rozhodnutiami všeobecných súdov, vrátane odvolacieho súdu bolo do tohto nášho práva zakotveného v článku 20 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 1, 2 Ústavy SR, zasiahnuté, keďže tieto súdy odmietli poskytnúť ochranu nášmu právu nadobudnúť a vlastníť majetok v súlade s ustanoveniami Zákona o vlastníctve bytov.

Sme toho názoru, že pri výklade ustanovení Zákona o vlastníctve bytov súd musí vychádzať zo zásady, podľa ktorej treba tomu, komu zákon určité práva poskytuje, tieto práva aj priznať. Vo vzťahu k nám ako nájomcom nájomného bytu je reštriktívny výklad Zákona o vlastníctve bytov navyiac v rozpore s jeho znením, nedôvodným obmedzením nášho práva na nadobudnutie bytu do vlastníctva...

Z citovaných nálezov ústavného súdu, ktoré si ústavný súd osvojil aj vo svojom zásadnom rozhodnutí vo veci Zákona o vlastníctve bytov (PL. ÚS 26/00) vyplýva, že ochranu podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR požíva aj právo na nadobudnutie vecí do vlastníctva za podmienok uvedených v ústave alebo v ďalších zákonoch.

Toto právo na nadobudnutie vecí do vlastníctva, ako ústavný súd opakovane konštatoval, je potrebné priznať každému, za podmienok uvedených v zákonoch, resp. v Ústave SR.

Z citovaných ustanovení Zákona o vlastníctve bytov je nesporné, že sťažovatelia splnili podmienky na nadobudnutie bytu do vlastníctva za podmienok uvedených v Zákone o vlastníctve bytov, vrátane práva na to, aby im tento byt bol prevedený v zákonom stanovenej lehote, za cenu, ktorej maximálna výška je stanovená v zákone.

Vzhľadom na to, že odporca v konaní pred súdom do toho ich práva tým, že byt, ktorého sú sťažovatelia nájomcami do ich vlastníctva v stanovenej lehote a za podmienok uvedených v zákone nepreviedol a odvolací súd odmietol svojim rozsudkom poskytnúť sťažovateľom ochranu ich práva, zasiahol tým do práva sťažovateľov zakotveného v článku 20 ods. 1, teda do práva sťažovateľov vlastniť majetok a do práva sťažovateľov na ochranu ich vlastníckeho práva.“

Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd rozhodol, že:

„Právo sťažovateľov J. K. a E. K. vlastniť majetok a právo na ochranu ich vlastníckeho práva zakotvené v článku 20 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 1, 2 Ústavy SR, bolo rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 332/2008 zo dňa 18. 3. 2009 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 332/2008 zo dňa 18. 3. 2009 a vracia vec Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľov.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi J. K. všetky trovy tohto konania.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke E. K. všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej príčinnej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, III. ÚS 30/06).

Ústavný súd v prípadoch, keď riešil problematiku možného porušenia základného práva na súdnu ochranu konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, uviedol, že právo

na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi.

Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva.

Aplikácia a výklad zákonov je v zmysle čl. 142 ods. 1 ústavy v právomoci všeobecných súdov. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod do takýchto rozhodnutí zasahovať (III. ÚS 67/06, III. ÚS 218/07).

Podľa ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

V danom prípade sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva vlastníť majetok v spojení s rovnosťou rozsudku krajského súdu. Tomuto rozsudku vytykajú porušenie svojich základných práv bez toho, že by namietali jeho postup, ktorý by mal za následok porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo požiadavku spravodlivosti súdneho konania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Spracovatelia v sťažnosti citujú rozhodnutia ústavného súdu, pokiaľ v abstraktnej kontrole rozhodoval o otázke bytov bez toho, aby vykonali premostenie medzi abstraktnou kontrolou a konkrétnou kontrolou, ktorú namietajú.

Ústavný súd takéto premostenie súc viazaný petitom návrhu (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) vykonať nemôže.

K námietke porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že v zásade nie je možné, aby bol všeobecný súd považovaný za primárneho porušovateľa práva vlastníť a pokojne užívať majetok iba z dôvodu,

že do jeho právomoci patrí preskúmavať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci podľa čl. 142 ods. 1 ústavy.

Keďže sťažovatelia v sťažnosti nenamietali porušenie ústavných princípov spravodlivého procesu podľa čl. 46 a nasl. ústavy, ale namietali len porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy bez akýchkoľvek spojitostí s princípmi spravodlivého procesu, ústavný súd ich sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Navyše ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľmi namietané porušenie čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v sťažnosti nijako neodôvodnili.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2009